

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 9. decembra.

Koncem meseca oktobra se je moral nemški general Hindenburg umakniti izpred Varšave in Lvanga, ker se mu je godilo kakor našemu generalu Konradu, da so ga presenetile naenkrat mnogo, mnogo močnejše ruske čete. Vsled Hindenburgove umaknitve smo se morali umakniti tudi mi, samo iz ozirov na splošni položaj, kajti sicer so bile naše postojanke nasproti Rusom izborna zavarovane. Med tem je dobil Hindenburg iz domovine nove čete, tako, da baje razpolaga sedaj z 12 armadnimi zbori, torej približno z enako močjo kakor mi. Vsega vojaštva skupaj, na avstrijsko-nemški in ruski strani, je približno 5 milijonov. V posebnem posvetovanju v Breslavi (v pruski Šleziji), katerega so se udeležili od naše strani nadvojvoda Friderik, prestolonaslednik Karol Franc Jožef in general Konrad, od nemške strani cesar, general Hindenburg in načelnik njegovega generalnega štaba, se je določilo, da začnemo najprej z vso močjo napadati na severnem Poljskem, a na celi drugi črti se morajo začeti boji, da se ruske čete zaposlijo in ne morejo odpošiljati proti severu. Tako je začel general Hindenburg boje okoli Lodza. Lodz je zavzel, Rusi se umikajo in nemško-avstrijska armada jih potiska proti Varšavi. Rusi so med bitko hitro uvideli, da se jim slaba godi. Zato so odpoklicali čete iz Galicije in Rusko-Poljske na pomoč proti Hindenburgu. Toda naše čete so jih z vso silo napadle pri Radomsku in Pietrkovu, jih premagale ter prisilile, da so se umaknile.

Sedaj so se začeli tudi budi spopadi v Galiciji med Krakovem in Przemyslom. Naše čete nastopajo nadepolno, kar je znamenje, da zasledujemo večji bojni cilj. Nekateri mislijo, da hočemo rusko bojno črto pritisniti zopet ob Vislo in San, kjer smo imeli Ruse še meseca oktobra.

V Karpatih se baje umikajo Rusi čez gorovje na galisko stran.

Borba za odločitev se nadaljuje.

Dunaj, dne 7. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglasi:

Borba za odločitev na ruskem bojišču se nadaljuje. Avstrijske in nemške čete so zavrnile ruske napade, ki so bili naperjeni v prostoru od Piotrkowa čez Noworadomsk proti severu. Nemške čete so prodiranje sovražnikovo ustavile. V zahodni Galiciji so tudi večji boji v polnem teku. Izid teh bojev še ni znan. V tem prostoru so naše in nemške čete ujele zopet 1500 Rusov. Boji v Karpatih se nadaljujejo. Na nekaterih mestih je sovražnik več močnih čet premaknil nazaj (v Galicijo) za karpatske gorske grebene. (Mesto Piotrkow leži južno-zahodno od Varšave, Noworadomsk pa severnoizhodno od Cénstohova. Obe mesti sta na železniški progi Cénstohov-Varšava.)

Rusi pri Lodzu izgubili 20.000 mož.

Dunaj, 8. decembra.

Na severnem Poljskem se Rusi naglo umikajo, ker jih hočejo Nemci od jugoizhoda obkoliti. Izgube, ki so jih Rusi utrpeli pri bojih okoli Lodza, se cenijo na 20.000 mož. Nemci so Rusom za petami.

Ruski poraz pri Lodzu.

Bern, dne 8. decembra.

O vojnem položaju na Izhodu piše list „Bund“, da je na Poljskem rusko napadanje zlomljeno pri košenini, kar se je zvaljalo velikanski napadalni sil Hindenburgovega prodiranja v ruski bok. Le velikanski in najobupnejši naporji vseh sil, ali pa splošno umikanje, še more rešiti Ruse in njihovega položaja, ali pa mora stati neštevilnih žrtv.

Boj za Krakov.

Dunaj, dne 8. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglasi:

Boji v zahodni Galiciji postajajo vedno srditejši. Naše čete so prijele sedaj sovražnika tudi od zahodne strani ter so ga pognale iz njegovih postojank Dobrezyce-Wieliczka (južnoizhodno od Krakova). Naše čete nadaljujejo z napadanjem ruskih postojank. Število ujetnikov se še sedaj ne da natančno dognati. Dosedaj se je odposlalo čez 5000 Rusov, med njimi 27 častnikov, v našo državo. Na Poljskem so naše in nemške čete v prostoru južnoizhodno od Piotrkowa povsod odbile vse nove ruske napade. V Karpatih se ni zgodilo nič posebnega.

Trdnjava Przemysl se neprestano obstreljuje.

Bukarešta, dne 7. decembra.

Petrogradski list „Nowoje Wremja“ opisuje boj za Przemysl sledeče:

Prvi napad na trdnjavo je avstrijska posadka z občudovanja vrednim junaštvom krepko odbila. Drugo obkoljevanje je za rusko armado istotako kot prvo polno težav. Rusko armadno vodstvo se je moralo odločiti, ali naj za zavzetje trdnjave žrtvuje zopet veliko število ljudi ali pa se skuša polastiti trdnjave na drug bojni način: z neprestanim obstreljevanjem. Radko Dimitriew se je odločil za poslednji način, ker se je končal prvi napad z neuspehom in zahteval prevelikih žrtv. Przemysl se torej sedaj neprestano obstreljuje, a priznati moramo (namreč Rusi), da se je dosedaj doseglo le malenkostne uspehe.

General Dimitriew še vedno poveljnik pred Przemyslom.

Sofija, dne 7. decembra.

Ruska uradna poročila zatrjujejo, da je Radko Dimitriew še vedno poveljnik ruske armade, ki oblega avstrijsko trdnjavo Przemysl. Poročila, ki so jih raztrosili nekateri listi, da je prevzel Dimitriew poveljstvo ruskih čet zoper Turke, ne odgovarjajo resnici.

Slabo pričevalo za ruski tren.

Uradno se iz avstrijskega vojnega časnikarskega stana poroča:

Rusi čutijo, da je naš tren in ureditev dopošiljanja potreben za našo armado mnogo bolj urejena kot ruska. To potrjuje tudi armadno povelje, ki ga je izdal poveljnik četrte ruske armade, general Ewert, katero se je našlo pri ujetem ruskem častniku 297. ruskega infanterijskega pešpolka.

Rusko armadno povelje slovi: „13. novembra 1914. Kakor poroča stotnik generalnega štaba prve grenadarske puščarske brigade, Szozegoler, kateri je zbežal iz avstrijskega ujet ista, vlada pri našem sovražniku pri trenu vzgleden red. Avstrijski tren je tako vzorno urejen, da ne rabi skoro nobenega posebnega varstva. O ozarjan korne poveljnike in izražam globoko obžalovanje, da kljub mnogim ukazom in poveljstvom pri ruskem trenu še vedno ni pravega reda. Zahtevam, da se v tej važni zadevi napravi enkrat pravi red.“

Rusi se bojijo časnikaarjev.

List „Zet“ poroča po berlinski „Nationalzeitung“, da je vrhovni armadni poveljnik ruske armade, veliki knez Nikolajev, vse ruske in angleške časnikaarje odpravil z ruske vojne črte na Poljskem. To je sumljivo znamenje, da na vojni črti ni vse tako, kakor bi si želel Nikolajev, da bi se lahko poročalo med 8 in 10 svet.

Ruski načrti prekrizani.

Berolin, 8. decembra.

Berlinski list „Lokalanzeiger“ javlja z dne 7. decembra:

Iz brzojavk angleških poročevalcev v Petrogradu se sedaj dobi utis, da so najnovejši nemški sunki zelo izdatno zmanjšali moč ruskega prodiranja in prekrizali ruske načrte. Današnje poročilo nemškega generalnega štaba nič ne omeni, da so morali Rusi izprazniti Lodz. Pač pa prizna poročevalce „Daily Maila“ v Petrogradu, da je bil napad Nemcev krepak in da so prodirali na večih točkah. Dopsnik lista „Times“ javlja, da so začeli Nemci že dne 30. novembra obstreljevati Lodz. Z bojišča se je zdelo, kakor bi Lodz obdajal morje plamenov. V sredo so odkorakali Nemci iz mesta Zgierce, da bi naskočili Lodz, ki je že dva meseca brez vsake zveze z zunanjim svetom. V mestu so počivale vse tovarne. Med prebivalstvom je vladala lakota. „Daily Telegraph“ javlja istotako, da Nemci že od prejšnje srede prav krepko prodirajo in so pri tem prilegnili na severno-zahodno Poljskem mnogo ojačen. Nemci so gospodarji železniške proge Torun (Torn) — Wloclawek — Lowicz — Kalisz — Lowicz. Ob tej zadnji progi zbirajo Nemci trajno nova ojačenja.

300 ruskih topov v Bolgariji.

Berolin, dne 6. decembra.

Ruska vlada je stavila na bolgarsko vlado zahtevo, naj Bolgarija dovoli Rusiji, da sme 300 novih topov, ki jih je francoska tvrdka Schneider-Creuzot izdelala za Rusijo in so došli v bolgarsko pristanišče Dedeagac, spraviti čez bolgarsko ozemlje v Rusijo. Bolgarska vlada je kljub raznim ruskim grožnjam in obljubam rusko zahtevo odločno odklonila. Bolgarija se sklanja na svojo, že večkrat izraženo nevtraličnost. Topove so morali končno odposlati v Francijo nazaj, ker radi ledu, ki že pokriva rusko morje pri Arhangelsku v Severnem morju, ne morejo spraviti iste v Rusijo.

Cesar Viljem obolel.

Berolin, 8. decembra.

Wolffov časnikarski urad prinaša sledečo uradno poročilo:

Nemški cesar je moral svoje nameravane zopetno odpotovanje na bojno črto radi močnega naha-da v sopilih, združenega z mrzlico, za nekaj časa odložiti. Cesar se je še večeraj in danes držal toliko po koncu, da je sprejel načelnika nemškega generalnega štaba, ki mu je poročal o celom vojnem položaju.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 9. decembra.

V Belgradu je mir in mnogi prebivalci, ki so zbežali, se zopet vračajo. Uprava občinskih zadev je v srbskih rokah, kajpada pod neprestanim nadzorstvom avstrijskih vojaških krogov. Vsled slabega vremena in slabih cest naša armada ni mogla tako naglo zasledovati Srbov kakor bi bilo treba, da bi se ne mogli več na novo zbrati in razvrstiti. Vsled tega so se pri Arangjelovcu in Gornjem Milanovcu močno utaborili in začeli celo z napadi. Dobili so namreč med tem tudi rusko vojaštvo na pomoč. Razven tega pa so odpoklicali vse čete iz Nove Srbije in bolgarske meje ter jih razvrstili v prostoru Arangjelovcu in Milanovcu. Z ozirom na spremenjen položaj pri Srbih se je morala samoumevno tudi naša armada na novo razvrstiti. Tudi naše vrste so pomnožene, ker so nam one čete na razpolago, ki so bile poprej zaposlene pri Belgradu. Naša razvrstitev se razvija po načrtu. Srbi so nas sicer hoteli motiti, a smo jih zavrnili.

Nova razvrstitev naše armade v Srbiji.

Dunaj, 7. decembra.

Z južnega bojišča se uradno poroča:

Z zavzetjem Belgrada je nastala potreba, da se naše čete v Srbiji na novo razvrstijo. Podrobnosti o tem razvrščanju se kajpada še sedaj ne morejo objaviti.

Uradno poročilo s srbskega bojišča.

Dunaj, 8. decembra.

Z južnega bojišča se uradno poroča:

Nova razvrstitev naših čet v Srbiji se vrši po določenem načrtu. Posamezni sovražniški poskusi, motiti našo razvrstitev, so bili odbiti. Sovražnik je pri tem imel občutne izgube. Naša ofenziva (napadalno prodiranje) na južni strani Belgrada ugodno napreduje. Do sedaj smo že ujeli v teh bojih 14 srbskih častnikov in 400 mož.

Srbi zbirajo svoje čete.

Dunaj, 8. decembra.

Mi v Srbiji nanovo razvrščamo svoje čete, a Srbi se med tem skrbno pripravljajo na odpor. Dobili so znatno število novih čet in sicer iz Rusije. Razven tega so odpoklicali vse svoje čete iz Nove Srbije in od bolgarske meje. S temi četami so sedaj začeli iz prostora Arangjelovac in Gornji Milanovac olenzivno postopati proti našim postojankam ob Kolubari.

Uprava v Belgradu.

General Frank je izročil občinsko upravo Belgrada trem prejšnjim belgrajskim občinskim zastopnikom. Za župana pa je imenovan mešan Nestrovič. Upati je, da se bo belgrajsko prebivalstvo, ki je zbežalo, kmalu vrnilo. Jeden izmed novih občinskih upraviteljev se je izrazil: V mestu je vse mirno. In odkrito moramo priznati lepo in pravično postopanje avstrijskih poveljnikov in čet. Mi sedaj ne politiziramo, lampak se trudimo, da kaj storimo za Belgrad in njegovo prebivalstvo. Za mestnega poveljnika v Belgradu je imenovan generalmajor pl. Haala, ki je bil dosedaj trdnjavski poveljnik v Sarajevu.

Novo srbsko ministertvo.

Niš, 7. decembra.

Uradno se poroča, da je Pašić zbral novo ministertvo, ki je sestavljeno, izvzemši liberalce, iz vseh srbskih strank. Ministrski sedež so se sledeče razdelili: Pašić predsedstvo in zunanje zadeve, Pačun finance, Jovanović notranje zadeve, Duričić pravosodje (vsi štirje pripadajo staroradikalni stranki), Drašković javna dela, Davidković poduk (pripadajo neodvisni radikalni stranki), Vojislav Marinković (naprednjak) poljedelstvo in trgovino, artilerijski polkovnik Bojović vojaštvo. Ker se novi vojni minister Bojović nahaja sedaj v inozemstvu, bo ministrski predsednik Pašić do njegove vrnitve vodil vojno ministertvo.

Kako je bil princ Jurij ranjen.

Belgrad, 8. decembra.

Kakor se je svoj čas poročalo, je bil princ Jurij močno ranjen. Kakor se je sedaj izvedelo, je dobil Jurij rano tedaj, ko je z daljnogledom z belgrajskega griča Kalimegdan opazoval gibanje Avstrijcev na nasprotnem bregu Donave. Pri tem je padla v njegovo bližino avstrijska granata, katero

kosci so prince ranili na vratu. Prince Jurij je padel nezavesten na tla. Njegov pribočnik ga je odnesel najpoprej v grad Topola pri Belgradu, odkoder so ga pozneje spravili v Niš.

Tretja črnogorska armada uničena?

London, 6. decembra.

(Uradno.) Reuterjev časnikarski urad poroča iz Petrograda:

Črnogorski kralj Nikita je brzojavil časniku: „Börsenzeitung“, da je sedaj tudi tretja črnogorska armada bila na bojišču uničena. Kljub temu bočejo Črnogorci brambo svoje domovine nadaljevati in napadati sovražnikovo deželo. Kralj Nikita je še dostavil, da so sredstva Črnogore že izčrpana in da bi bila sedaj pomoč v denarju in vojnih potrebščinah njegovi deželi zelo dobrodošla.

Mobilizacija Grčije.

Dunaj, dne 6. decembra.

Dunajska „Zeit“ poroča: Grčija s svojo mobilizacijo zelo hitro. V Janini je zbranih več kot 30.000 mož. V sredini decembra se bodo vršili „manevri“ grške mornarice.

Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 9. decembra.

Francozi in Angleži se morajo čutiti vendar-le slabše, kakor se je po njihovem dosedanjem odporu sodilo. Ves svet ve, da je veliko nemških čet odšlo na rusko bojišče. Zato bi bil po splošni sodbi sedaj najugodnejši trenutek, da začnejo, ako sploh kedaj mislijo, z napadi in privedejo borbo do odločitve. Toda očitno so za napade preslabi. Čut je se komaj dovolj močne, da v dobro izkopanih strelskih jarkih odbijajo nemške napade. Sedaj se, kakor pravijo poročila, tudi na severnem krilu močno zakopavajo v zemljo, da bodo lažje vzdržali nemški pritisk iz Belgije ven. Sicer pa s cele nemško-francoske bojne črte ni poročila, ki bi bilo večje važnosti. Nemci in Francozi pravijo v svojih poročilih, da so zdaj tu, zdaj zopet tam dosegli majhne uspehe.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, dne 9. decembra.

O bojih, ki jih bijejo Turki s sedanji svojimi sovražniki, prihajajo poročila skoro samo z bojišča na Kavkazu. Kakor je posneti iz turških uradnih poročil, so se tudi na tem bojišču vršili zadnji čas le manjši boji. Turki so prodrli do reke Čoroh in Adžar ter so došli v bližino mesta Batum, ki leži ob Črnem morju. Turki so prišli že do 80 km daleč v rusko ozemlje. Ruska armada se polagoma unika. Turki so v perzijski Rusiji dne 6. decembra zavzeli rusko mesto Saučoulak. Perzijska vlada je izjavila, da se bo zadržala strogo nepristransko.

V Egiptu po turških uradnih poročilih zadnji čas ni bilo bojev, pač pa so Turki premagali angleške čete ob reki Tigris v Aziji (med Perzijo in Arabijo).

Nemiri v Tripolitani.

V Tripolitani so se zopet začeli nemiri, ki povzročajo v diplomatskih krogih veliko skrbi. Rimski list „Tribuna“ poroča, da se turška agitacija med arabskim prebivalstvom zelo naglo širi. Italijansko ministrstvo je sklenilo, da povisa število vojaštva v Afriki za 50.000 mož. Toda s tem se brzkone prečca zadeva ne bo rešena.

Portugalska armada pripravljena.

Lizbona, 5. decembra.

Ministrski predsednik Machado je v obeh zbornicah izjavil, da so štiri skupine čet za odpotovanje v Afriko pripravljene. Ob enem se je objavila odredba, da se mobilizira še ena divizija, ki ima biti pripravljena, da odide na katerokoli bojišče. Pravi jo, da bo sedanje ministrstvo kmalu odstopilo in se sestavilo novo iz zastopnikov vseh strank. Seveda so med temi „vsemi strankami“ katoličani zopet izključeni.

Slike iz vojne.

Zanimivi podatki o delovanju velikih nemških topov. Dr. Artur Münzer opisuje delovanje 42centimeterskih topov sledeče:

Na ravnici sta postavljena 2 topova; ne daleč od njiju leže velikanske kroglice. Najprej si ogledam top. Ko smo si ta čudež ogledali na lastne oči, se nam je zdel velikan čisto naraven z ozirom na to,

kar smo o njem slišali. Samo cev, namerjena proti gori, se nam je zdela kakor neprestana nevarnost, ki žuga s smrtjo in uničenjem. Okoli topov se je vrtilo nekaj višjih častnikov, ki so imeli z njima opravke. Moštvo je izlagalo strelivo. Tudi nam ponudijo bombaž, s katerim si moramo zavarovati ušesa pred premočnim pokom. Mi stojimo oddaljeni od topov kakih 20 metrov. Naenkrat pride podčastnik in zapove: „Strel“. Neki vojak na topovi plošči vzdigne roko, napetost naraste do svojega vrhunca. „Gotovo“ — „Ogenj!“ Nato se zgodi nekaj za nas nerazumljivega. Iz cevi zleti ogromen plamen, kateremu siedi, kakor da je zrastle v nezmernost, močan pok; kar stoji v bližini, se silno strese, nato življenje in piskanje po zraku, in topova cev, iz katere se kadi, se nagne k zemlji.

Napetost počasi preneha. Vse gre po svoji navadi naprej. Čez 12 minut pade strel iz drugega topa. Vedno na novo se pričenja igra z vso resnostjo in čisto mirno gre tukaj usoda po svojem težkem potu. Belgijci so izvedeli za postavljanje topov. Dva s peskom napolnjena vlakla so spustili po tračnicah z največjo hitrostjo, da zapro železnico in preprečijo prevoz streliva. Med tem so poveljstvu nemških predstraž že naznanili prihod teh vlakov, katerim so postavili na pot lesene grede, da so skočili s tračnic in se razbili.

Noč na bojišču.

Ranjenec, ki so ga našli še le naslednjega dne zjutraj, potem ko je obležal prejšnji dan ranjen na bojišču, pripoveduje: Komaj sem prišel v bitko, ko me je že vrzel zračni pritisk neke ruske granate ob tla in sicer tako temeljito, da nisem mogel več vstati. Na jasnem, višnjem nebu sem videl bele oblake, ki se pojavijo vedno po šrapnelskih streljih. Tajinstveno šumenje je donelo po bojišču in levo in desno od mene so padale ruske granate in kroglice, kljub temu, da se je prava bitka vedno bolj oddaljevala iz moje bližine. Globoka modrina neba se je potemnila, sonce je padlo kakor žareča žoga in je obsevalo s svojimi zadnjimi žarki to strahovito sliko. Prijatelj in sovražnik, trupa, umirajoči, mrtvi in ranjeni. Nikdar ne pozabim tega solčnega zatona. Zlata solčna svetloba se je razlila po vsem bojišču v največje daljave in nisem se mogel dovolj nagledati. Vesel sem bil, samo da vidim ta prizor, četudi morda zadnjikrat, kajti kraj mene so še vedno padale kroglice in granate in strahoviti šrapneli. A hladni veter je pilhal in skozi mrak so prihajali slabotni žarki izhajajoče lune. Veliki Bog, še luno enkrat vidim. Sklenil sem, kakor v otroških letih, zopet svoje roke proti nebu. Nad mano še vedno streljanje in te strašne bolečine, ki sem jih imel. Ene noče sploh nisem mogel premakniti. Končno je pa to streljanje vendar enkrat prišlo malo ponehavati. — Zasišal sem poleg sebe obupno stokanje. Dvignil sem se nekoliko, da vidim, kdo da je. Bil je neki ruski častnik. Z naravnost groznimi ranami se je neprestano valil po tleh v svoji lastni krvi. Klical je neko ime: „Saša! Saša!“ Klical je tako ljubeznivo sredi strašnih bolečin. Kdo je to? Nato je zopet nekaj zamrmral v moji nerazumljivem ruskem jeziku in dvignil pesti proti nebu. Z grozo sem opazoval njegovo početje in ga nisem izpustil izpred svojih oči. Tu sem naenkrat zapazil, da leži nedaleč od njega neki avstrijski vojak, katerega lice mi je bilo poznano. Tudi on me je zapazil in mi zaklical v materinskem jeziku. Bila sva oba iz iste vasi, on je edini sin jake bogatega kmeta. Z lahkim glasom me je vprašal, ali bi se ne mogel morda priplaziti k njemu, če mi dovoli to rana. Skušal sem se dvigniti in kar sem videl, da bo vključ bolečinam vendar le šlo, sem se začel plaziti po vseh štirih.

Kar se razpoči v moji neposredni bližini zopet šrapnel in to ravno nad mojim ubogim rojakom, ki je bil seveda raztrgan takoj na tisoče koscev. Obstal sem zopet na svojem mestu. Zasišal sem zopet strahovito stokanje in se silno prestrašil. Ruski častnik se je še enkrat dvignil, nato pa z divjim krikom padel. Njegove oči so gledale srpo proti nebu. Tudi luna je zašla. Postalo je obetno mraz. Streljanje sovražnika je popolnoma ponehalo. Gledal sem proti mrtvemu Rusu. Imel je na sebi plašč; splazil sem se k njemu in mu ga odvezal, da se z njim pokrijem in odenem. Še vedno me ni nihče našel. Tu intam so kalili nočni mir kakšni strelji iz samokresa. Kakor sem pozneje slišal, so bili to strelji ranjencev, ki so hoteli s tem opozoriti svoje tovariše, da jim pridejo na pomoč. Kmalu sem padel v nezavest in ne vem, kaj se je zgodilo potem z menoj. Ko pa sem zopet prvkrat zagledal sonce, se je zgodilo to v neki bolnišnici Rudečega križa.

Razne novice.

* Naročnikom „Slov. Gospodarja“. Zadnjič smo priložili vsem naročnikom poštne položnice po katerih nam naj pošljejo naročnino. Položnice so dobili torej vsi, tudi taki, ki jim naročnina morebiti še ni potekla. Vse dosedanje naročnike prosimo, da nam ostanejo zvesti in se trudijo, pridobiti novih naročnikov. — „Slovenski Gospodar“ se tiska sedaj v 18.000 izvodih. Skrbimo za to, da poskoči število naročnikov na 20 tisoč ali še višje. To ni nemogoče. Torej na delo! Izpolnite položnice natanko tako, kakor je predpisano na zadnji strani koledarja za l. 1915, ki smo ga tudi

zadnjič priložili. Prečitajte natanko zadnjo stran koledarja in izognili se boste mnogim pomotam, nam pa boste prihranili obilo dela.

* Vojna pobožnost. V mariborski stolnici smo imeli na praznik Brezmadežnega spočetja že šesto vojno pobožnost. Vršila se je popoldne z litanijami, zakramentalnim blagoslovom, pridigo, slovesnim nadpastirskim blagoslovom in končno se je s klerikalne sarske himno. Udeležba vernikov iz celega mesta je bila prav dobra. Zelo izpodbudno in tolažljivo je uplivala na nas beseda prevzvišenega gospoda khezskofo, ki nam je v petčetrturtnem navdušenem govoru pokazal moč Marijinega varstva. Na podlagi molitve „Pod tvojo pomoč pribežimo...“ je razložil prevzvišeni govornik s tem, da je kazal spodbudne vzglede iz življenja svetnikov, kako primerno in potrebno je češčenje Brezmadežne vsaki starosti, raznim stanovom in narodom. Češčenje Marijino je res koristno duhovniku kakor vojaku, delavcu kakor učenjaku in umetniku. Zato naj bi vsi pri vsakdanjem trikratnem zvonenju počastili Marijo in ji priporočali kakor sebe tako hrabre branitelje avstrijske domovine na bojiščih. Tudi ranjencem in umirajočim je ona najmočnejša pomočnica.

* Nevarno je oboleti. preč. g. Simon Gaberc, častni kanonik in dekan pri Sv. Magdaleni v Mariboru, na pljučnici. Priporoča se v molitev.

* Duhovniške vesti. Prestavljena sta: gg. kaplana Jožef Lončar od Sv. Jurja ob Ščavnici h Kapei in Janez Časl od Sv. Miklavža pri Ormožu v Ormož.

* Zbirava zoper č. g. Franca Muršič, župnika v Framu, je po uradnem obvestilu č. kr. državnega pravdnika v Mariboru ustavljena.

* Prestolonaslednik in general Konrad. Nemški cesar je imenoval našega prestolonaslednika Karl Franc Jožefa za imejitelja vestfalskega huzarskega polka št. 11, in načelnika generalnega štaba, Konrad Hecendorfa, za imejtelja gardnega polka št. 5.

* Papež za premirje. Iz Vatikana prihaja sedaj vest, da namerava Sv. oče vojskujočim se državam predlagati, naj za Božič sklenejo vsaj premirje, ki se na severnem bojišču po preteku 13 dni zopet ponovi, ker imajo Rusi za toliko dni pozneje božične praznike.

* Papež Benedikt XV. o protialkoholnem boju. Predsednik taljanske protialkoholne zveze „La Nuova Crociata“, profesor Rudolf Bettazzi iz Turina se je dne 22. novembra poklonil novemu papežu. Poročal mu je o ciljih in delovanju protialkoholne zveze in sv. Oče jo je pohvalil kot zelo dobro stvar. Bettazzi je omenil tudi težave, nasprotstva, sovražnosti in pila sredstva, ki ovirajo abstinenčno delovanje. Sv. Oče ga je odobrili, rekoč, bodite pogumni in kljub vsem oviram nadaljujte delo. Besede novega papeža naj bodo tudi našim redkim protialkoholnim bojevikom v tolažbo in vsodbudo. Srčno naprej proti zmaji alkoholizmu!

* Slaviti skladatelj umrl. V Rimu je dne 7. decembra umrl sloviti cerkveni skladatelj P. Hartmann pl. Ander Lau-Hochbrunn iz reda op. frančiškanov. Sloviti mož je bil star še le 41 let, t. j. nastopila vsled otrpnenja srca.

* Baron Hein, pred kakimi 30 leti okr. glavar v Mariboru, pozneje deželni predsednik na Kranjskem, je na Dunaju umrl. Na Kranjskem je vladal s pomočjo nemških veleposestnikov in slovenskih liberalcev. Ko je prišla Slovenska ljudska stranka na krmilo, se je moral leta 1905 umakniti.

* V Gradcu je dne 6. decembra umrl upokojeni poštni kontrolor Peter Vidmar. Rajni je bil rodom iz brežiškega okraja.

* Ponesrečil je g. Fr. Kompan, knjigovski pomočnik pri g. Slivo v Mariboru. Stroji mu je zgrabil desno roko in mu en prst močno zdrobil.

* Slovenci, bodite mirni! Vprašajo nas, ali je res, da bo po srečno dokončani vojski postala naša Avstrija nemška zvezna država pod vodstvom pruskega kralja. Avstrija naj bi imela z Nemčijo skupno organizacijo armade, skupno sklepanje pogodb z drugimi državami in skupno zastopstvo na zunaj. Na to odgovarjamo, da so to le želje posameznih prenapetih, katerim je nenadzorovana vzgoja v gostilnah in društvi zamorila zdravo domoljubno mišljenje. Avstrija bo neodvisna, kakor dosedaj, a upamo, da večja in obširnejša kot dosedaj. Habsburžani pa ostanejo naši vladarji, ki se ne bodo nikomur klanjali, nikomur na svetu, ampak se bali le Boga in skrbeli za dobrobit svojih jim udanih narodov!

* Imenovanje. Zdravnik dr. Ivan Fras, ki je služil kot enoletni prostovoljec pri 14. poljskem lovskem bataljonu, je imenovan za začasnega fregatnega (mornariškega) zdravnika. Dr. Fras je doma iz Slov. gorice.

* Stotnik Franc Jurkovič od 26. domobranskega pešpolka, sin nadučitelja v Prevaljah na Koroškem, je bil v bojih na ruskem bojišču že dvakrat ranjen. Najprej ga je zadela krogla v bitki pri Grodku v levo roko, čenem pa je bil v desno stran težko ranjen. Ko je ozdravel, se je zopet vrnil v Galicijo, kjer je bil dne 24. novembra po ruski krogli ranjen v levo ramo. Krogla je obšla v rami. Dne 30. novembra je Jurkovič v mariborski bolnišnici potegnil zdravniki kroglo iz rame.

* Odlikovan slovenski dragonec. Rezervist Jernej Kirbiš od dragonskega polka št. 5 (oddelek za strojne puške) je bil radi hrabrosti pred sovražnikom odlikovan z veliko srebrno svetinjo. Svoje slovensko